

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/67/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217299
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217299.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Pileka a členov senátu JUDr. Romana Greguša a Mgr. Erika Németha v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 10C/23/2013-56 zo dňa 13. novembra 2013, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 10C/23/2013-56 zo dňa 13. novembra 2013 p o t v r d z u j e.

Odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 125,-- eur z titulu majetkovej škody a 400,15 eura z titulu nemajetkovej ujmy zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že navrhovateľ sa písomne podaným návrhom doručeným dňa 28.09.2012 domáhal od odporcu zaplatenia sumy 125,-- eur ako majetkovej škody a titulom nemajetkovej ujmy v sume 400,15 eura. Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Levice zapríčinil svojim nelegálnym konaním /nesprávnym úradným postupom/ vznik škody na strane navrhovateľa. Navrhovateľ ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 4800062 dlžníkom: D. Y., nar. XX.XX.XXXX. Súdny exekútor predložil návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresného súdu Levice a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu na rozhodnutie, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 18.11.2010 a to rozhodnutím o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, omeškania viac ako 217 dní. Uviedol, že v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelení poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

V návrhu uviedol, že majetková škoda predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Navrhovateľ vynaložil v tomto období na správu pohľadávky spolu sumu 125,-- eur.

Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením.

Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík: zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenčnou povinného.

Odporca sa k žalobe písomne vyjadril podaním zo dňa 19.06.2013, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť a priznať odporcovi náhradu trov konania. Poukázal na to, že návrh je zmätočný, keď navrhovateľ síce podal písomný návrh a poukazoval na konkrétne dôkazy, žiadne dôkazy však sám nepredložil. Uviedol, že nie je jasný ani titul nároku na náhrady škody.

Ďalej poukázal na to, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nepravým úradným postupom a vzniknutou škodou.

Uviedol, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prietahy v konaní.

Súd zo spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 11Er/424/2010 zistil, že žiadosť o udelenie poverenie na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd 28.05.2010, k čomu pripojil návrh na vykonanie exekúcie spísaný dňa 15.04.2010. Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti súdneho exekútora tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol uznesením 11Er/424/2010-17 dňa 08.10.2010. Vydaniu rozhodnutia predchádzali výzvy súdu oprávnenému a to zo dňa 03.06.2010 na predloženie zmluvy o úvere uzavretej s povinným, ktorú doložil oprávnený 12.07.2010 a výzva zo dňa 03.09.2010 na predloženie zmenky a dohody o vyplnení zmenky uzavretej s povinným, ktorú doložil oprávnený dňa 22.09.2010. Voči citovanému uzneseniu bolo podané odvolanie oprávneným, následne vzal oprávnený svoje odvolanie späť. Uznesením 9CoE/56/2011-50 dňa 30.06.2011 odvolacie konanie odvolací súd zastavil. Súd uznesením 11Er/424/2010-56 zo dňa 14.06.2012 exekučné konanie zastavil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 06.07.2012.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Súd zistil v rámci vykonaného dokazovania, čo vyplývalo z vyjadrenia samotného odporcu, že sa navrhovateľ na neho obrátil so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom vyčítal navrhovateľovi, že podal žalobu skôr, ako uplynula lehota 6 mesiacov od podania tejto žiadosti. Navrhovateľ sa domáhal škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. primeranej lehote.

Súd v tomto prípade neskúmal, či prišlo k prietiahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Nárok na náhradu škody si navrhovateľ uplatňoval podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., keď podľa neho príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prietiahov v konaní. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 28.05.2010 a súd rozhodol o tejto žiadosti 08.10.2010. Súd však poukazuje na to, že k vydaniu poverenia v tomto časovom úseku došlo z dôvodu, že si súd musel vyžiadať pred rozhodnutím zmluvu o úvere uzavretú s povinným, o ktorú požiadal súdneho exekútora 03.06.2010, potom znovu vyzval oprávneného dňa 03.09.2010 o predloženie zmenky a dohody o vyplnení zmenky, ktorú doložil oprávnený až dňa 22.09.2010. Po doložení potrebných dokladov na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia, súd rozhodol v lehote 16 dní. Okrem toho má súd za to, že zo slovného a logického výkladu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, v znení účinnom v čase začatia exekučného konania vyplýva, že lehota 15 dní sa vzťahuje len na vydanie poverenia; pokiaľ súd zamietol návrh na vydanie poverenia, táto lehota neplatí, čo je dané zrejme tým, že súd pre posúdenie žiadosti o vydanie poverenia a podkladov na vykonanie exekúcie potrebuje dlhší čas, než na vydanie poverenia. Súd nezistil nesprávny úradný postup exekučného súdu a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súd ďalej poukazuje na to, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietiahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého. Súдне konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietiahov. Prípadné nedodržanie primeranej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody.

Súd nemal preukázané, že by navrhovateľovi v dôsledku oneskorenia rozhodnutia o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie vznikla škoda. Súd má za to, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody, ktorú vyčíslil paušálnou sumou a rovnako nepreukázal príčinnú súvislosť s oneskorenou vydaným rozhodnutím o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V tejto súvislosti súd uvádza, že škoda nemôže byť uplatnená v nejakej paušálnej čiastke, ale musí byť preukázaná, že práve pre nesprávny úradný postup došlo ku škode, ktorá musí byť vyčíslená presne a musí byť preukázaná aj príčinná súvislosť, čo však navrhovateľ nepreukázal. V spise sa nachádza jedna sťažnosť na prietahy v konaní zo dňa 30.08.2010; súd dáva do pozornosti, že táto bola podaná ešte pred tým, ako oprávnený doložil súdu potrebný listinný dôkaz na rozhodnutie a to zmenku uzavretú s povinným. Iné žiadosti o stave konania, urgencie, prípadné sťažnosti sa v spise nenachádzajú. Samotný navrhovateľ žiadal ako dôkaz pripojiť exekučný spis, pričom žiadne iné dôkazy o vzniku škody nepredložil.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá vznikla fyzickej alebo právnickej osobe, je vyjadriteľná v peniazoch a spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve a len týmto postupom. Teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t. j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil.

Pokiaľ ide o nárok navrhovateľa na nemajetkovú ujmu, uplatnenú žalobou v tomto konaní, túto môže súd priznať s ohľadom na ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, s prihliadnutím najmä na a/osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Súd má za to, že tak, ako sú v zákone koncipované, tieto sa vzťahujú na poškodeného - fyzickú osobu, okrem písm. b/, podľa ktorého by mal súd prihliadnuť na závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo.

Nemajetková ujma nezávisí automaticky, len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Súd mal za to, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody, nepreukázal spojitosť škody, ktorú uvádza, s príp. nedodržaním zákonnej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia. Preto súd zamietol návrh na vykonanie znaleckého dokazovania posudkom Ekonomickej univerzity Bratislave, lebo takýto postup považoval vzhľadom na vyššie uvedené dôvody za nehospodárny.

Z množstva exekučných konaní, ktoré sú vedené na všetkých súdoch Slovenskej republiky je súdu známe, že využíval práve rozhodcovské doložky a o jeho nárokoch rozhodovali rozhodcovské súdy, ktoré nerešpektovali ustanovenia právnej úpravy o ochrane spotrebiteľov a napriek ich povinnosti tieto skúmať a priznávali navrhovateľovi aj také plnenia, ktoré boli nedôvodné pre zjavne neplatné zmluvné podmienky.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote.

Proti rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvody pre takýto postup videl navrhovateľ v ust. § 205 ods. 2 písm. a), c) OSP.

Navrhovateľ namietal nesprávnu aplikáciu ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., ktoré súd aplikoval v znení, ktoré sa stalo súčasťou nášho právneho poriadku až po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu.

Podľa navrhovateľa súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody na nedôveryhodnosti údajov. Platné právo takýto zánik nároku nepozná. Navrhovateľ ďalej rozhodnutiu súdu vyčíta, že tento nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. V závere odvolania navrhovateľ namieta, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácii dĺžky konaní zákonnými lehotami nakoľko súd má aplikovať platné právo.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie v súlade s ust. § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 OSP, pričom vo veci rozhodol postupom podľa § 156 ods. 3 OSP tak, že rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil. Keď odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa ako v časti právneho posúdenia, tak aj v časti konštatovaného a zisteného skutkového stavu, ktoré zodpovedá vykonanému dokazovaniu.

Na vylúčenie arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd k dôvodom odvolania uvádza, že mu z obsahu odvolania nie je zrejmé v čom, alebo akým postupom súdu došlo k odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom, keďže navrhovateľ vo svojom odvolaní tieto dôvody nerešpektuje. Navrhovateľ sa zúčastnil pojednávania pred súdom prvého stupňa, svoj návrh predniesol aj spolu s návrhom na doplnenie dokazovania, ktorý súd neakceptoval, avšak v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s tým návrhom vysporiadal.

Taktiež súdu nie je zrejmá namietaná nesprávna aplikácia ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., keď z obsahu rozhodnutia je zrejmé, že súd aplikoval citované ustanovenia v znení platnom a účinnom v čase začatia exekučného konania.

Ani ďalšie námietky uplatnené v odvolaní navrhovateľ bližšie nekonkretizoval, pričom z obsahu odvolania a z rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu je zrejmé, že navrhovateľ podáva paušalizované odvolania s uvedením všeobecných odvolacích dôvodov bez ich konkretizácie na prejednávajúcu vec.

Na doplnenie ďalej odvolací súd dodáva, že súd svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu založil na konštatovaní, že k nesprávnemu úradnému postupu nedošlo, vychádzajúc z ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. z obsahu ktorého vyplýva, že lehota 15 dní do ktorej má súd rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia sa vzťahuje len na pozitívne rozhodnutie súdu, a nie na prípady ak súd zistí rozpor

žiadosti alebo exekučného titulu so zákonom, ako to bolo aj v tejto prejednávanej veci. Súd návrh na udelenie poverenia zamietol, pretože konštatoval existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorý primárne spočívala v neprimeranej povahe rozhodcovskej doložky s čím sa odvolací súd stotožňuje. Záver o neprijateľnej povahe rozhodcovskej doložky má za následok, že nebola platne založená právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej právnej veci, preto je potrebné považovať rozhodcovský rozsudok, na základe ktorého sa navrhovateľ domáhal udelenia poverenia na vykonanie exekúcie za nulitný právny akt, z ktorého nevznikajú žiadne práva ani povinnosti.

Keďže navrhovateľ nedisponoval relevantným exekučným titulom, nemohla mu rozhodnutím a postupom súdu ani vzniknúť škoda, ktorej náhrady sa v tomto konaní domáha.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Hoci odporca mal v konaní pred odvolacím súdom úspech, súd mu náhradu trov odvolacieho konania podľa § 142 ods. 1 OSP nepriznal, nakoľko odporcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.